

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5Csp/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319200447
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2019:6319200447.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO 35 831 154 zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Bratislava, Mýtna 48 proti žalovanému C. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. XXX o zaplatenie 147,-Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd konanie v sume 63,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 63,-Eur od 03. 06. 2016 do zaplatenia **z a s t a v u j e.**

II. Vo zvyšku žalobu **z a m i e t a.**

III. Žalovanému sa náhrada trov konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou, doručenou súdu dňa 25. 02. 2019, sa právny predchodca žalobcu spol. Všeobecná úverová banka, a.s. pôvodne domáhal voči žalovanému zaplatenia 147,-Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., ktorá dňa 28. 01. 2015 uzavrela so žalovaným zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX (ďalej len "zmluva"), na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá suma 168,-Eur. Podľa zmluvy sa žalovaný zaviazal vrátiť poskytnutú sumu v 24 mesačných splátkach, každá vo výške 7,-Eur do celkovej výšky 168,-Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný čerpal poskytnuté prostriedky, ale nespĺňal poskytnutú sumu riadne a včas vyzval ho žalobca listom zo dňa 12. 03. 2016 na úhradu dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti celého úveru. Žalovaný dlžné splátky nezaplatil, preto žalobca dňa 19. 05. 2016 úver zosplatnil. Žalobou sa pôvodne domáhal zaplatenia 147,-Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 147,-Eur od 03. 06. 2016 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Ako dôkazy označil zmluvu o pôžičke, zmluvné podmienky, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku, vyhlásenie predčasnej splatnosti.

3. Žalovaný, ktorému bol do vlastných rúk doručený opis žaloby spolu s prílohami nepoprel skutkové tvrdenia žalobcu, preto ich súd považoval za nesporné.

4. Uznesením č.k. 5Csp/24/2019-86 súd pripustil zmenu žalobcu tak, že namiesto žalobcu Všeobecná úverová banka a.s. vstúpil do konania žalobca Intrum Slovakia, s.r.o.

5. Na výzvu súdu žalobca uviedol, že nárok nepovažuje za premlčaný v celom rozsahu. Premlčaných je iba 7 splátok a žiadal, aby bol žalovaný zaviazaný zaplatiť mu sumu 84,-Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 84,-Eur od 03. 06. 2016 do zaplatenia.

6. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), pričom pri rozhodovaní vychádzal z listinných dokladov nachádzajúcich sa v súdnom spise, ktoré boli stranám sporu doručené a ich obsah nebol spochybnený, najmä zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kúpnej zmluvy, zmluvných podmienok, prehľadu splátok a úhrad, predžalobnej pomienky, vyhlásenia predčasnej splatnosti.

7. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len "ObZ"), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

9. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10. Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

11. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

14. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

15. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

16. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

17. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

18. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby súd konanie v časti sumy 63,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 63,-Eur od 03. 06. 2016 do zaplatenia vo výroku I. tohto rozsudku zastavil.

19. Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že spol. Consumer Finance Holding, a.s. uzavrela so žalovaným dňa 28. 01. 2015 zmluvu, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá suma 168,-Eur na nákup tovaru (mobilného telefónu), ktorého kúpna cena bola 170,-Eur. Žalovaný zaplatil akontáciu 2,-Eur a poskytnutú sumu sa zaviazal splatiť v 24 mesačných splátkach po 7,-Eur. V zmluve bola uvedená RPMN 0 %, priemerná RPMN 36,30 %, ročná úroková sadzba 0 %, termín konečnej splatnosti 2/2017 a jej súčasťou bol aj splátkový kalendár so splatnosťou splátok 23. dňa v mesiaci. Podľa čl. 8. bod 8.2 prílohy č. 1 zmluvy spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky čo i len sčasti po dobu dlhšiu ako tri mesiace za podmienok uvedených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

20. Právny predchodca žalobcu výzvou - predžalobnou upomienkou zo dňa 12. 03. 2016 oznámil žalovanému, že eviduje nedoplatok zo zmluvy č. XXXXXXXX vo výške 63,-Eur a zároveň ho upozornil, že ak nedôjde k zaplateniu splátky splatnej v mesiaci 01/2016 bude oprávnený úver zosplatiť.

21. Oznamením o vyhlásení okamžitej splatnosti právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že jeho dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Výška dlžnej sumy uvedená v oznámení bola 147,14 Eur.

22. Podľa doloženého rozpisu splátok a úhrad žalovaný zaplatil iba akontáciu 2,-Eur a tri splátky po 7,-Eur. K zosplateniu úveru došlo podľa žaloby, vyjadrenia žalobcu a prehľadu splátok a úhrad, ktoré žalovaný žiadnym spôsobom nerozporoval dňa 19. 05. 2016.

23. Predmetnú zmluvu je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú zmluvu a zároveň aj ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Je nepochybné, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ vzhľadom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

24. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcom uplatnený nárok má spotrebiteľský charakter, súd v zmysle § 54a OZ prihladol na premlčanie nároku z úradnej povinnosti bez toho, aby sa žalovaný premlčania dovoľával, pričom z dôvodu spotrebiteľského charakteru predmetného konania sa posudzuje lehota na premlčanie podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54a OZ je špeciálnym ustanovením k ostatným ustanoveniam Občianskeho zákonníka upravujúcim premlčanie, čo znamená, že sa použije prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľského vzťahu. Vymáhaním premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Podstatou premlčania je to, že ak sa právo v zákonom stanovenej dobe neuplatní na súde, nemôže už byť veriteľovi po jej uplynutí priznané. V dôsledku premlčania právo nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery sa oslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia.

25. V konaní bolo preukázané, že medzi účastníkmi bolo dohodnuté plnenie (vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov) v splátkach a v prípade neuhradenia dohodnutej splátky (čo i len sčasti) riadne a včas bol právny predchodca žalobcu oprávnený požadovať predčasné splatenie celej istiny vrátane príslušenstva (čl. 8. bod 8.2 prílohy č. 1 zmluvy), čím došlo k predčasnej splatnosti, čo zodpovedá § 565 OZ. Súd vychádzal z listiny - prehľad splátok a úhrad a predžalobnej upomienky, podľa ktorých posledná zaplatená celá splátka bola splátka splatná v mesiaci 05/2015, splátka splatná v 06/2015 nebola zaplatená vôbec. Už s nezaplatením splátky splatnej dňa 23. 06. 2015 riadne a včas sa žalovaný dostal do omeškania. Na túto skutočnosť bol upozornený v predžalobnej upomienke zo dňa 12. 03. 2016, keď v tom čase bol v omeškaní so zaplatením 9 splátok. Zároveň bol upozornený na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti, ak nebude dlžná splátka splatná v 01/2016 uhradená.

26. Premlčacia doba je podľa § 101 OZ trojročná, pričom podľa § 103 OZ platí, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom § 103 OZ je zabrániť vyčkávaniu veriteľa s využitím práva podľa § 565 OZ pri omeškaní dlžníka a motivovať ho k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky, ak nedôjde k dobrovoľnému plneniu. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ (resp. 53 ods. 9 OZ) veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, pre ktorú sa toto právo využíva. Ustanovenie § 101 OZ je úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 OZ vo vzťahu k nemu je lex specialis, teda osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Keďže § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní 3 mesiace tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh v zmysle § 103 OZ. Prednosť má úprava § 103 veta druhá OZ a počiatok plynutia premlčacej doby bude viazaný na zročnosť tej splátky, ktorá zosplatenie celého dlhu vyvolala. Aplikácia § 101 OZ je vo vzťahu k druhej vete § 103 OZ namieste, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), pretože § 103 OZ inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje.

27. Splátky boli podľa zmluvy splatné vždy k 23. dňu v mesiaci. Podľa predloženej listiny - prehľad splátok a úhrad a predžalobnej upomienky nebola riadne a včas zaplatená celá splátka splatná dňa 23. 06. 2015. Právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného, že ak nebude zaplatená splátka splatná v 01/2016 do určitej lehoty, je oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť. Žalovaný splátky splatné za obdobie od 06/2015 nezaplatil, preto bola vyhlásená okamžitá splatnosť v súlade s čl. 8. bod 8.2 ku dňu 19. 05. 2016 pre nezaplatenie splátky splatnej v 01/2016, čo vyplýva zo žaloby, vyjadrenia žalobcu aj prehľadu splátok a úhrad, pričom žalovaný túto skutočnosť nijakým spôsobom nerozporoval. Premlčacia doba však nezačala plynúť od tohto zosplatenia, ale už od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie, pričom splátky splatné pred touto splátkou (za obdobie od 06/2015 do 12/2015) sa premlčali samostatne. V súlade s § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ, premlčacia lehota v zmysle druhej vety § 103 OZ začne plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, od splatnosti (zročnosti) ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou stále trvá (pre ktorú k zosplateniu došlo, ktorá zosplatenie vyvolala). V tomto prípade právny predchodca žalobcu uviedol v predžalobnej výzve splátku splatnú dňa 23. 01. 2016 (ktorá nebola zaplatená riadne a včas) a odvtedy začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného, ktorá uplynula najneskôr dňa 23. 01. 2019. Žaloba bola na súd podaná dňa 25. 02. 2019, teda po jej uplynutí. Na tento záver nemá nijaký vplyv to, že § 53 ods. 9 OZ umožňuje uplatniť právo podľa § 565 OZ až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti je toto ustanovenie lex specialis k § 103 druhej vete OZ, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri sume splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 OZ. To je však v rozpore s § 565 OZ, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). V prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 OZ po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzichasom boli zročné ďalšie splátky, ale to nemá vplyv na plynutie premlčania. Preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, pre ktorej nezaplatenie sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Vzhľadom na to, že § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou "pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh" v zmysle § 103 OZ. Preto od jej zročnosti plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia. Veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 OZ najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplateniu došlo). V tomto prípade bol žalovaný v omeškaní s platením splátky splatnej dňa 23. 01. 2016 viac ako tri mesiace, bol na to upozornený vo výzve a právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť ku dňu 19. 05. 2016. Súd preto žalobcom uplatnený nárok a nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku, ktorý podlieha rovnakému premlčaniu ako hlavný záväzok, z vyššie uvedeného dôvodu pre premlčanie zamietol.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovanému ako strane v konaní úspešnej v celom rozsahu by patril nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Súd zistil, že žalovanému žiadne trovy konania zo spisu nevyplyvajú, preto mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na tunajší súd (§ 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).